

Uppsats kursen biologi och miljövetenskap. Introduktion

BIO844, ht 2012

Tigern- bara en affisch på väggen?

Amanda Sjölund

Tigern är jordens nu största levande kattdjur. Av de nio underarter som funnits har tre redan dött ut och övriga hotas av utrotning på grund av människan. Hoten mot dem är desamma; Befolkningstryck, tjuvjakt och avverkning av skog. Antalet tigrar i världen har de senaste 100 åren minskat med 97 %. Amurtigern, också känd som Sibirisk tiger är den största av de underarter som idag finns kvar. Förr levde Amurtigern i stora delar av östra Kina, Manchuriet och Sibirien, nu lever den endast i Ryska fjärran öster och det finns bara ca 500 vilda Amurtigrar kvar. Tjuvjakt är det största hotet mot Amur tigern, eftersom det går att tjäna stora mängder pengar på dem. Det är stor efterfrågan på tigerdelar i många delar av världen och att äga tigerpäls betyder hög status. För att rädda den sibiriska tigern -driver Världsnaturfonden och Nordens ark bland annat ett gemensamt projekt i nationalparken Khabarovsk, Anuisky, som ligger i ryska fjärran östern. Målet är att fördubbla antalet tigrar inom de närmsta tio åren. Men för att de ska kunna överleva behöver också människan en förståelse för tigers betydelse för ekosystemet, de andra djuren och vegetationen.

Handledare: Kristin Thored

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.2 Syfte.....	3
1.3 Frågeställning	3
2. Bakgrund	3
2.1 Tigern.....	3
2.3 Underarter	4
2.4 Tigerns historia	4
2.5 Tigern tillsammans med människan.....	4
3. Amurtigern	4
3.1 Amurtigerns utveckling	5
3.2 Hot mot Amurtigern	5
3.2.1 Illegal avverkning av skog.....	6
3.2.2 Tjuvjakt	6
3.2.3 Tigerdelar som medicin i Kina	6
4. Resultat.....	7
4.1 Tigern toppredator	7
4.2 Amurtigerns framtid	7
4.3 Positiva krafter	7
5. Diskussion.....	8
6. Slutsats	8
7. Källor.....	9

1. Inledning

Vilket annat djur än tigern väcker så mycket känslor hos människan? Tigern är en symbol för det vilda, det okuvliga, det starka och modiga. Tigern, det nu levande största kattdjuret, har länge varit hotad av människan genom bland annat tjuvjakt och skogsskövlingar som berövar dem deras livsmiljöer. Med främst Kinas ökade välstånd har användandet av malda tigerben i orientalisk medicin ökat kraftigt på senare tid. Tigerpopulationen minskar, men vill vi att den ska utrotas helt? Tre av nio underarter har redan dött ut.

1.2 Syfte

Beskriva tigerns betydelse i ekosystemet, vad den har för betydelse för andra arter. Vilka hot som finns mot Amurtigern, varför de finns och eventuella lösningar för att behålla den. Vilka positiva krafter det finns runt om i världen som kämpar för tigerns överlevnad.

1.3 Frågeställning

1. Är tigern bara en häftig affisch på väggen? eller är den viktig för vårt ekosystem?
2. Hur ser Tigerns utveckling ut? Ökar populationen eller minskar den?
3. Vilka hot finns mot Amur tigern/tigern?
4. hur ser Amurtigerns framtid ut?

2. Bakgrund

2.1 Tigern

Tigern är det nu största levande kattdjuret och är indelad i nio underarter varav tre redan dött ut. Den sibiriska tigern är den största och kraftigast byggda underarten och man har funnit en hane som vägde 384 kg. Tigern är ett ensamlevande djur och har mycket stora revir. Hanarnas revir kan vara så stora som 60-100 km². (Forbes. P & MacKieth. B. 1984)

Tigern finns bara i Asien där den trivs bäst i fuktiga subtropiska och tropiska lövskogar men finns även i mer tempererade barr- och lövskogar. Den unika färgen och det randiga mönstret gör att den blir bra kamouflerad i den livsmiljö den lever i. (Forbes. P & MacKieth. B. 1984)

När tigern jagar, gör den det helst vid gryningen eller vid solnedgång men kan även jaga under dagtid. Dess byten är främst svindjur eller hjortdjur men äter i princip vad den kommer över, som t.ex. fisk, gnagare, insekter och piggsvin. När tigern jagar så kan den springa fler kilometer, normalt mellan 20 till 25km inom sitt revir. Tigrar lever ensamma och möter bara andra hanar och honor under parningssäsong. Honan är dräktig i ungefär 96 till 110 veckor och får vanligtvis 2 till 3 ungar per kull. Ungarna stannar sedan med mamman i tre år. (Forbes. P & MacKieth. B. 1984)

Tigern är en väldigt bra simmare och vistats gärna i vattnet, där den kan simma över upp till 6 till 8 km breda floder. Dock har tigern istället inte lika bra klättringsförmåga men kan klättra

och gör det om den måste, som i pressade situationer eller om den vill undvika något. Forbes. (P. & MacKieth. B. 1984)

2.3 Underarter

Genom att studera genetiska variationer har man lyckats dela in tigern i sex underarter där fem stycken är väldigt lika och lever alla på det asiatiska fastlandet medan den sjätte, Sumatratigern skiljer sig mer från de andra. (Forbes. P. & MacKieth. B. 1984)

De tre utdöda underarterna är balinesisktiger, javatiger och kaspisktiger. Balinesisktiger var den minsta av alla underarter och den sista individen tros ha skjutits i slutet på 1930-talet. Både javatigern och den kaspiska tigern som dock genom nya undersökningar visat sig vara snarlik den sibiriska tigern dog ut under 1970-talet. De sex andra underarterna är bengalisk tiger, indokinesisktiger, malayatiger, sibirisk tiger, sumatratiger och sydkinesisktiger. Alla underarter är utrotningshotade. (Forbes. P. & MacKieth. B. 1984)

Tigerns geografiska utbredning som omfattar en stor variation av biotoper visar en illusion att tigern är ett anpassningsbart djur, men den är mycket mindre anpassningsbar än andra rovdjur som till exempel leoparden. Tigern är ett mycket specialiserat rovdjur och har mycket specifika ekologiska krav. (Forbes. P. & MacKieth. B. 1984)

2.4 Tigerns historia

Enligt Världsnaturfonden, 2008 har antalet tigrar minskat drastiskt under de senaste århundradet och de fortsätter att minska. I början av 1900-talet fanns omkring 100 000 tigrar och idag finns det bara ca 3200 tigrar kvar.

Förr fanns tigern i stora delar av Asien, från Indonesien via Kina och Ryssland ner mot Turkiet. Minskandet av utbredning och antal visar att tigerns behov av stora bytesmarker och skyddande av vegetation är svåra att tillgodose. (Forbes. P. & MacKieth. B. 1984)

2.5 Tigern tillsammans med människan

Tigern är i vanliga fall inget hot mot människan och undviker helst kontakt med dem. Men om det är dåligt med bytesdjur eller om tigern känner sig hotad eller överraskad kan den gå till attack. Tigern försvarar alltid sina ungar och attackerar oftast bakifrån. För att skydda både tigern och bybefolkning kan man placera ut boskap i områden där tigern vistas så att den inte ska bege sig in mot byar eller andra bebyggda områden i sökande efter föda, säger filmredovisningen av Världsnaturfonden, Asiens tigrar är hotade.

3. Amurtigern

Amurtigern, också känd som sibirisk tiger är den största av de tigerarter som idag finns kvar. Amurtigerns päls är långhårig, tät och kan vara ljusare än andra tigerarters. Hanen väger ca 200-300 kilo, är 3.3 m lång med svans och 90-110 cm hög. Honan väger ca 100-150 kg och är 2,6 meter lång med svans. Tigern lever ensam och har mycket stora revir. Hanen har i regel större revir än honan och kan vara så stort som 800-1000 km² (nästan lika stort som Öland). Honan blir könsmogen vid tre års ålder och får 2-3 ungar, som är helt hjälplösa när de föds.

Ungarna söker egna revir efter 18 månader och är med sin mamma till dess. (Nordens ark 2011)

De lever i ryska fjärran östern där det finns ca 500 vilda tigrar kvar. Arten klassificeras som hotad av den internationella naturskyddsföreningen, ”international union for conservation of nature”. De flesta tigrarna lever i Primorsky och även en del i de nordligaste delarna, Khabarovsk. (Nordens ark 2011)

Bild 1. Amurtiger

Bild 2 Amurtiger med unge

Bild 3 Primorsky

3.1 Amurtigerns utveckling

Enligt rapporten, Amurtiger, nordens ark 2011 har Amurtigerns utbredning minskat med tiden. Förr levde katt djuret även över stora delar av östra Kina, Manchuriet och Sibirien. Idag finner vi Amurtigern endast vid Rysslands stillahavskust i Amur-Ussuriregionen. Området har olika biotoper med tundra, barrskog och regnskogsliknande områden. Människan är den största orsaken, och ansvarar för upp till 80 % av tigerns utrotande. I århundraden har mänskligheten jagat den av rädsla och för att använda deras pälsar.

3.2 Hot mot Amurtigern

Oavsett underart av tiger är hoten mot dem näst intill detsamma. Befolkningstryck (uppodling, avskogning, urbanisering mm) och jakt är de två främsta anledningarna till minskat antal. Under de senare åren har också användandet av malda tigerben i orientalisk medicin ökat. Tigerns skog försvinner allt mer och blir bland annat palmolja-plantage i Sumatra säger Världsnaturfonden, Asiens tigrar är hotade.

För Amurtigern är hoten desamma: skogskövling, byggnationer, skogsbränder och tjuvjakt. (Världsnaturfonden Tigerrapporten, Wirtèn. H)

Bild 4. Amurtigern smyger i träd

3.2.1 Illegal avverkning av skog

Illegal avverkning av skog och även laglig avverkning av skog är ett stort problem i Ryssland och många andra länder. Det hotar arters livsmiljöer och den rika biologiska mångfalden.

Avverkningen är ofta koncentrerad på skogar med rik biologisk mångfald. Trots att arealen skog krymper fort finns det relativt rikligt med värdefulla träslag för skogsbolagen.

Amurtigern är beroende av stora marker för att överleva, (även andra hotade arter) därför är det viktigt att dess livsmiljöer bevaras på bästa sätt. Avverkning av skog betyder mycket pengar för skogsbolagen. De begår ofta även ekonomiska brott när de smiter från eventuella avgifter, tullar och skatter. Världsnaturfonden, 2012

Att skydda områden för tigern genom att bilda naturreservat kan fungera men eftersom de flesta tigerreservat är små och isolerade blir också populationsstorleken liten. Det innebär i sin tur att populationen blir isolerad och känslig för tjuvjakt och sjukdomar, säger Forbes. P. och MacKieth. B, 1984.

3.2.2 Tjuvjakt

Världsnaturfonden, 2012, menar att den största anledningen till att tigern utrotas är att det går att tjäna stora pengar på dem. Det är en stor efterfrågan på tigerdelar i stora delar av världen och de säljs öppet på marknader i bland annat Burma. Den illegala försäljningen är väl organiserad inom det internationella nätverk som utnyttjar fattiga människor som fångar, dödar och smugglar djuren vidare. Vid den Thailändska gränsen är tjuvjagandet som störst. Tjuvjägarna får pengar i förväg och när de är klara med sitt uppdrag finns bara kött, ben och skinn kvar av tigrarna. Att äga tigerskinn är status i många länder.

3.2.3 Tigerdelar som medicin i Kina

Studier och undersökningar som gjort av Världsnaturfonden, 2012 på orientalisk medicin visar att tigerdelarna inte har någon betydelse alls. Trots detta fortsätter medicinen med tigerdelar tillverkas.

4. Resultat

4.1 Tigern toppredator

Tigern är en topp predator, och har därför inga andra fiender förutom människan. Tigern styr därför vad som sker längre ner i näringskedjan. Det betyder att om man skulle ta bort den skulle ekosystemet ändras kraftigt. Detta beror på att topp predator bland annat påverkar populationsstorleken hos andra arter, som i sin tur påverkar vegetationen. Amurtigerns huvudsakliga föda är vildsvin, och om tigern skulle dö ut skulle svinens population öka och ekosystemet skulle då rubbas. En topp predator är en nyckelfigur i ett ekosystem och behövs för att det ska fungera. Samspelet mellan djur i natur är viktig och dem skapar en balans med varandra. (Sjölund. 2012)

4.2 Amurtigerns framtid

Om detta fortgår kan tigern vara helt utrotad om 12 år, men det behöver inte vara så. Positiva krafter kan ändra på det. För att kunna rädda tigern måste marknaderna av illegal försäljning av tigerdelar i Thailands gränser stoppas. Men det ser ljus ut. För ca 100 år sedan fanns det endast 150 sibiriska tigrar kvar, men den siffran har nu ökat till ca 500 stycken, tack vare gemensamma ansträngningar mellan den ryska regeringen, lokalbefolkningen och organisationer. Från mitten av 1900 talet till 2007 har antitjuvjaktspatruller i Ryssland beslagtagit 78 tigerskinn, 3480 vapen och 14000 tjuvjägare har häktats. (världsnaturfonden, 2012.)

4.3 Positiva krafter

Världsnaturfonden driver ett flertal projekt där det handlar om att rädda Amurtigern, där de även inkluderar civila människor som får vara med och ge bidrag. Att skapa Naturreservat är det viktigaste arbetet för att rädda tigern och till och med öka antalet. Nyligen har en till nationalpark blivit till som drivs genom ett samarbete mellan världsnaturfonden och Nordens ark.

För att rädda Amurtigern driver Världsnaturfonden och Nordens ark (2011) ett gemensamt projekt i nationalparken Khabarovsk, Anuisky, som ligger i ryska fjärran östern. Målet är att fördubbla antalet tigrar inom de närmsta tio åren. Dagens individer i området är endast 8 st. Det viktigaste är att stoppa den illegala jakten på tigern och på dess bytesdjur. Det är också viktigt att bevara dess natur och livsmiljö. Tigern behöver stora revir för att överleva. Det har flera gånger beslagtagit maskiner vid illegal avverkning av skog i nationalparken.

Det finns ett antal välutbildade parkvakter i området som ska stoppa tjuvjakten, men de behöver bra utrustning för att klara av det. För att Amurtigern ska kunna räddas är vi helt beroende av dessa parkvakter. Världsnaturfonden och Nordens ark kommer därför att förse dessa patruller med modern utrustning. De har bland annat blivit sponsrade av postkodlotteriet med 5,2 miljoner. Världsnaturfonden är också beroende av stöttande civila människor som skänker bidrag och blir faddrar till dessa tigrar.

Det finns långa fina floder i naturreservatet som är viktig för både tigern och befolkningen (Nanaikulturen) som bor längs floden. Det finns inte många byar kvar men tigern har alltid

varit viktig för Nanaikulturen och därför vill även de bevara Amurtigern och de biologiskt rika skogarna. I dessa skogar finns livsviktiga bär, andra frukter och nötter för bland annat vildsvinen som är det främsta bytet för Amurtigern. Världsnaturfonden arbetar hårt för att myndigheten i Burma ska stänga gränshandeln. Amurtiger, Sept 2011.

”Genom att rädda tigern bevarar man samtidigt en rik biologisk mångfald och naturens ekologiska tjänster och då också ursprungsbefolkningen” säger Claes André vetenskaplig ledare på nordens ark.

5. Diskussion

Som jag beskriver i texten är Amurtigern och alla andra underarter av tiger hotad för utrotning. Tigern är en topp predator och har därför inga andra fiender än oss människor. Torts att antalet Amurtigrar har ökat de senaste åren är populationen betydligt mindre än för ett sekel sedan. Jag anser därför att vi människor har ett val att göra, om vi inte bara vill ha tigern som en affisch på väggen. Vi behöver inte bära deras pälsar för att få status eller använda deras malda ben i medicin när det inte har någon betydelse. Vi måste förstå att vi förstör arters livsmiljöer när vi avverkar skog och förstör naturen i ett syfte som endast gynnar oss människor. Vi måste lära oss att leva med naturen och inte mot den och att en rik biologisk mångfald är livsviktig. Djur och natur är beroende av varandra och vi människor måste inse att det är lika viktigt för oss också. Även vi måste finna en balans med naturen.

6. Slutsats

Vilket annat djur än tigern väcker så mycket känslor hos människan? Tigern är en symbol för det vilda, det okuvliga det starka och modiga. Vi skriver sånger och dikter om tigern, har den som affisch på väggen och ger den som kramdjur till våra barn. Men vi hugger även ner deras skog, förgiftar dem och tar deras malda ben för att tillverka meningslös medicin. Vi jagar och skjuter dem för att använda deras pälsar som dekoration. Vi hugger ner deras skogar och förstör deras livsmiljöer. Om vi fortsätter som vi gör idag kan tigern vara helt utrotad tolv år från nu. Vi har ett val att göra om vi vill rädda tigern och till och med dubbla antalet. Annars kanske vi bara kan se tigrar på våra väggar eller i tidningar framöver. Och tigern kommer endast vara en affisch på väggen. Är det vad vi verkligen vill?

Bild 5, Amurtiger vilar i snön

7. Källor

Tryckta källor

Forbes. P. & MacKieth. B. 1984. Jordens djur. Bonniers Fakta. 2012-12-10

Muntliga källor

Intervju: Sjölund. A, 2012, muntligt samtal, 2012-12-10 Vägverket Borlänge, Ekolog.

Elektroniska källor

Andrén C, & Jennersten O 2011-10-20 Amurtigerprojektet, WWF & Nordens ark, tillgänglig:
<http://www.nordensark.se/amurtiger-2/>, 2012-12-07

Svensson T, Amurtiger, Nordens ark, tillgänglig: <http://www.nordensark.se/assets/Uploads/Amurtiger.pdf>, 2012-11-25

Wirtèn H. 2011, tigerrapporten, Världsnaturfonden. <http://www.wwf.se/nyhetsbrev/wwf-nyhetsbrev/1370087-valkomstbrev-tigerfadder-2011>, 2012-11-25

Världsnaturfonden, 2012-10-19 Asiens tigrar är hotade. Tillgänglig: <http://www.wwf.se/vrt-arbete/arter/1125904-tiger>, 2012-11-25

Världsnaturfonden, 2012 10-19, Last chance to save the wild tiger, tillgänglig: <http://www.wwf.se/vrt-arbete/arter/1125904-tiger>, 2012-12-07

Världsnaturfonden, 2012 Dödens port, stoppa illegal jakt på tiger, film tillgänglig:
<http://www.wwf.se/insamlingsportal/fadderskap/tigerfadder/1493337-tiger-kampanjsida-illegal-djurhandel-2012,2012-11-27>

Världsnaturfonden, 2012-05-29 projekt hjälper den hotade tigern, tillgänglig: <http://www.wwf.se/vrt-arbete/arter/1172561-naturvrdsegrar-tigerfadder,2012-12-09>

världsnaturfonden, 2012-02-21, Illegal avverkning och virkeshandel tillgänglig: <http://www.wwf.se/vrt-arbete/skog/problem/illegal-avverkning/1130631-illegal-avverkning-och-virkeshandel,2012-12-09>

Bilder

1. Bild 1. Amurtiger, 2012-12-10

<http://www.flickr.com/photos/bluewolffox/6265968252/sizes/z/in/photostream/>

2. Bild 2. Amurtiger med unge, 2012-12-10

<http://www.flickr.com/photos/deepixel/5965859007/sizes/z/in/photostream/>

3. Bild 3. Primorsky. 2012-12-11

http://www.google.se/imgres?q=primorsky&hl=sv&sa=X&tbo=d&biw=1366&bih=667&tbn=isch&tbnid=fnXmPvkeX64_-

[M:&imgrefurl=http://www.russianlessons.net/russia/primorsky/&docid=AfnxZaIwfjUtmM&imgurl=http://www.russianlessons.net/russia/primorsky/russia-primorsky.gif&w=780&h=384&ei=BnfHULS5Ds-O4gSW64GwCw&zoom=1&iact=hc&vpx=4&vpy=142&dur=450&hovh=157&hovw=320&tx=243&ty=83&sig=112523988289184424648&page=1&tbnh=131&tbnw=268&start=0&ndsp=29&ved=1t:429,r:0,s:0,i:83](http://www.russianlessons.net/russia/primorsky/&docid=AfnxZaIwfjUtmM&imgurl=http://www.russianlessons.net/russia/primorsky/russia-primorsky.gif&w=780&h=384&ei=BnfHULS5Ds-O4gSW64GwCw&zoom=1&iact=hc&vpx=4&vpy=142&dur=450&hovh=157&hovw=320&tx=243&ty=83&sig=112523988289184424648&page=1&tbnh=131&tbnw=268&start=0&ndsp=29&ved=1t:429,r:0,s:0,i:83)

4. bild 4, Amurtiger smyger i träd, 2012-12-10

<http://www.flickr.com/photos/zoodk/6258523443/sizes/z/in/photostream/>

5. bild 5, Amurtiger vilar i snön, 2012-12-10 <http://www.flickr.com/photos/zoodk/7563104370/>

